Муса Мортазин – Граждандар һуғышы геройы , данлы командир .

Муса Мортазин 1891 йылдың 20 декабрендә Учалы районының Көсөк ауылында ярлы крәҫтиән ғаиләһендә тыуған .

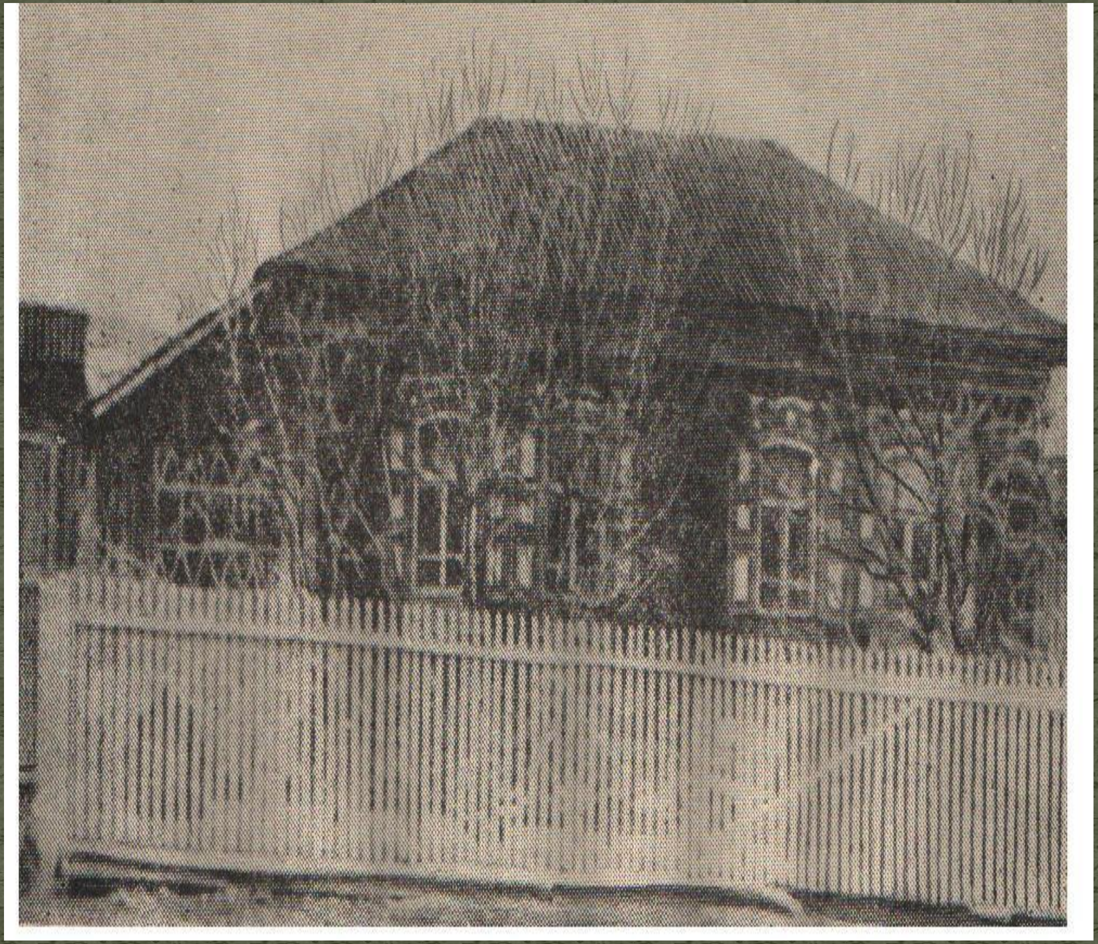

Үҙенең шанлы бригадалары менән Дутовка ,
Колчакка ҡаршы сығыш яһай , Уралдағы бандаларҙы уңышлы тар-мар итә . Һуғышта йонсоған , арыған һалдаттарын Муса үҙенең шәхси батырлығы һәм ҡыйыулығы менән рухландыра .

4-се Бөтә Башҡортостан съезында .

Өфө , 1923 йыл

Рәсәйҙә башланып киткән ҡанлы Граждандар һуғышы Муса Мортазиндан ҡурҡыу белмәç командир яһай . Башта ул эскадрон старшинаһы , эскадрон командиры , унан полк командиры , тиҙҙән еңелеү белмәç Айырым кавалерия бригадаһының командиры .

Польша фронтында уңышлы яу юлы үтеп , Муса тыуған яғыбыҙға ҡайта , Башвоенком булып , Башҡортостандың Үҙәк башҡарма Комитеты рәйесе сифатында эшләргә , бөтә көсөн ил төҙөлөшөнә бирергә тура килә уға .

Хәрби батырлыҡтары өсөн Мортазин өс тапҡыр Ҡыҙыл байраҡ ордены , көмөш ҡылыс һәм алтын сәғәт менән бүләкләнә .

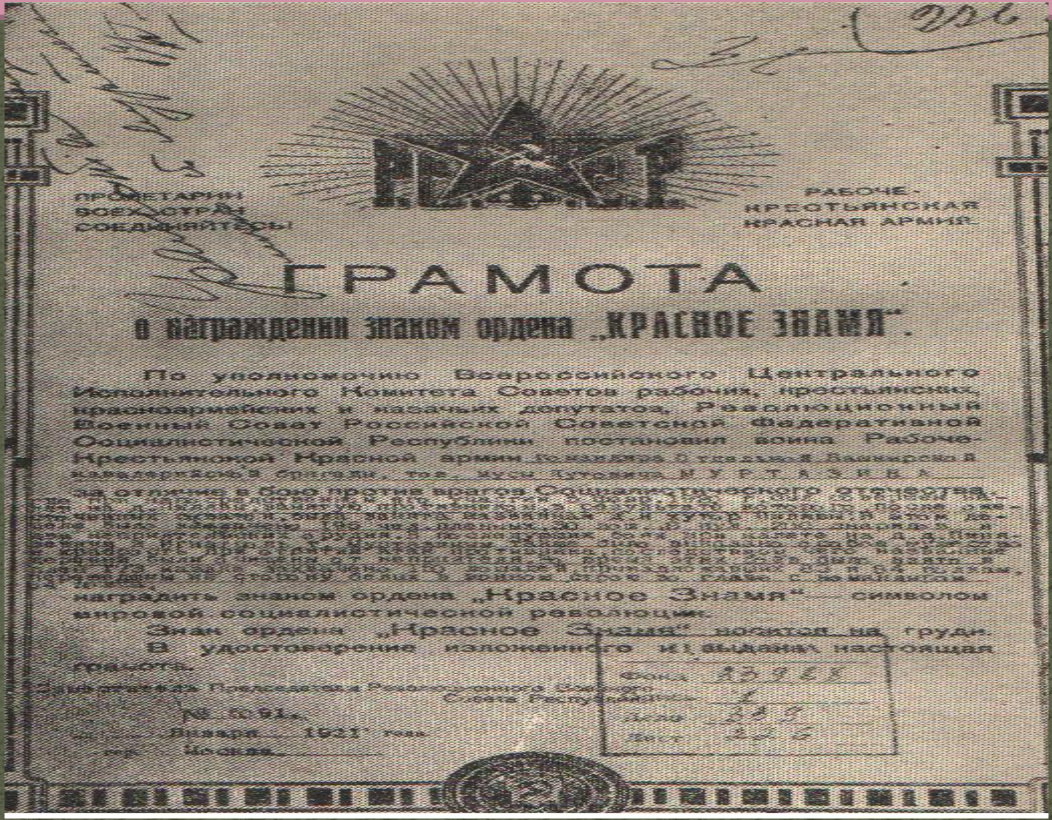
ПРОЛЕТАРИИ ВСЕХ СТРАН, СОЕДИНЯЙТЕСЬ!

РСФСР

РАБОЧЕ-КРЕСТЬЯНСКАЯ КРАСНАЯ АРМИЯ

ГРАМОТА

о награждении знаком ордена „КРАСНОЕ ЗНАМЯ".

По уполномочию Всероссийского Центрального Исполнительного Комитета Советов рабочих, крестьянских, красноармейских и казачьих депутатов, Революционный Военный Совет Российской Советской Федеративной Социалистической Республики постановил воина Рабоче-Крестьянской Красной армии командира Отдельной Башкирской кавалерийской бригады, тов. Мусы Гумеровича МУРТАЗИНА

за отличие в бою против врагов Социалистического отечества, [illegible]

наградить знаком ордена „Красное Знамя" — символом мировой социалистической революции.

Знак ордена „Красное Знамя" носится на груди.

В удостоверение изложенного и выдана настоящая грамота.

Заместитель Председателя Революционного Военного Совета Республики

№ 5091.

Января 1921 года.

гор. Москва.

Фонд 33988

Опись 1

Дело 339

Лист 226

Муса Мортазин Кисловодск санаторийында . 1927 йыл

Комбриг һөйөклә ҡыҙҙары Шәүрә һәм Ынйы менән . Мәскәү . 1935 йыл .

Башвоенком булып , Башҡортостандың Үҙәк башҡарма Комитеты рәйесе сифатында эшләргә , бөтә көсөн ил төҙөлөшөнә бирергә тура килә уға .

Муса Мортазин Ҡыҙыл Армияның М.В. Фрунзе исемендәге Хәрби академияһы тыңлаусыһы . 1924 йыл .

Бригадаһын әйҙәгән Муса ,
Ҡылысын болғаған Муса .
Дошман менән алышта
Ҡыйыулыҡ күрһәткән Муса .

Мортазин халкыбыҙға тағы ла әллә күпме хеҙмәт итер ине , яҡшы эштәр башҡарыр ине . Тик илебеҙҙә тағы ла ҡурҡыныс осор – 1937 йыл башланып китә . Уны ҡулға алалар .

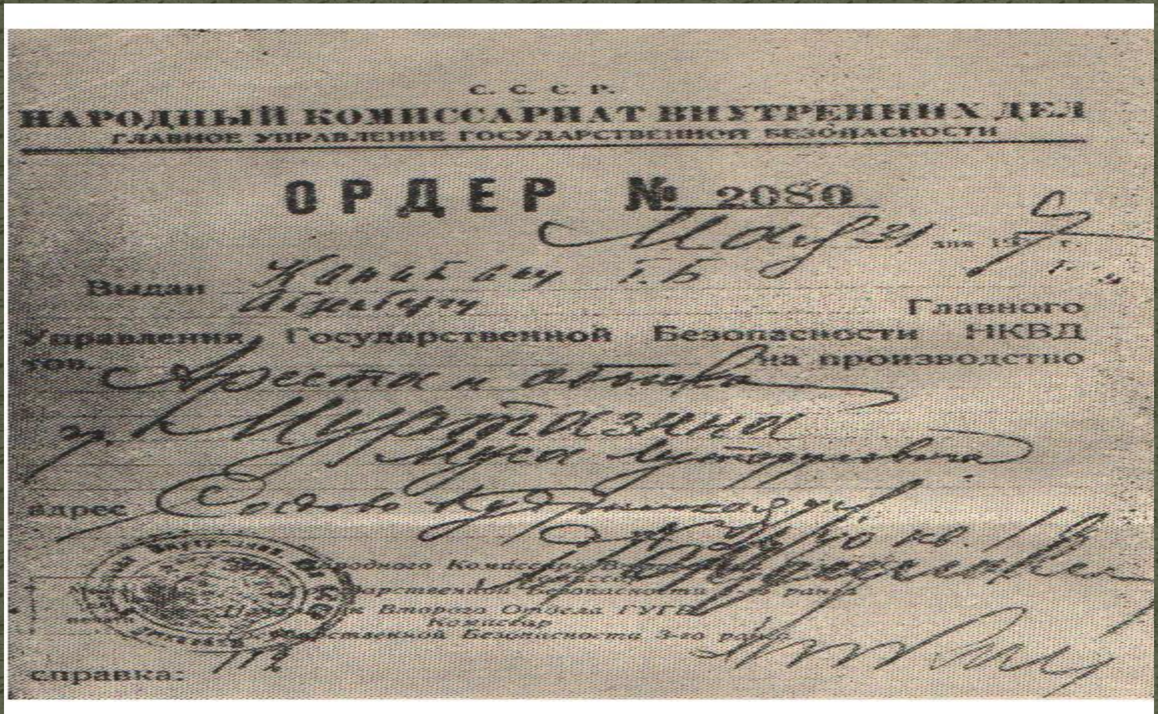

С.С.С.Р.

НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ

ГЛАВНОЕ УПРАВЛЕНИЕ ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ

ОРДЕР № 2089

Выдан [illegible] Главного Управления Государственной Безопасности НКВД тов. на производство Ареста и обыска

гр. Муртазина Муса [illegible]

адрес [illegible]

справка:

1937 йылда Мортазин бар мөлкәтен конфискациялап , “комбриг “званиеһынан мәхрүм итеп , иң юғары енәйәт язаһына – атырға хөкөм ителә .

Байтаҡ йылдар үткәс , 1956 йылда ғына Мортазин аҡланды , яҡты исеме халҡыбыҙға ҡайтарылды .

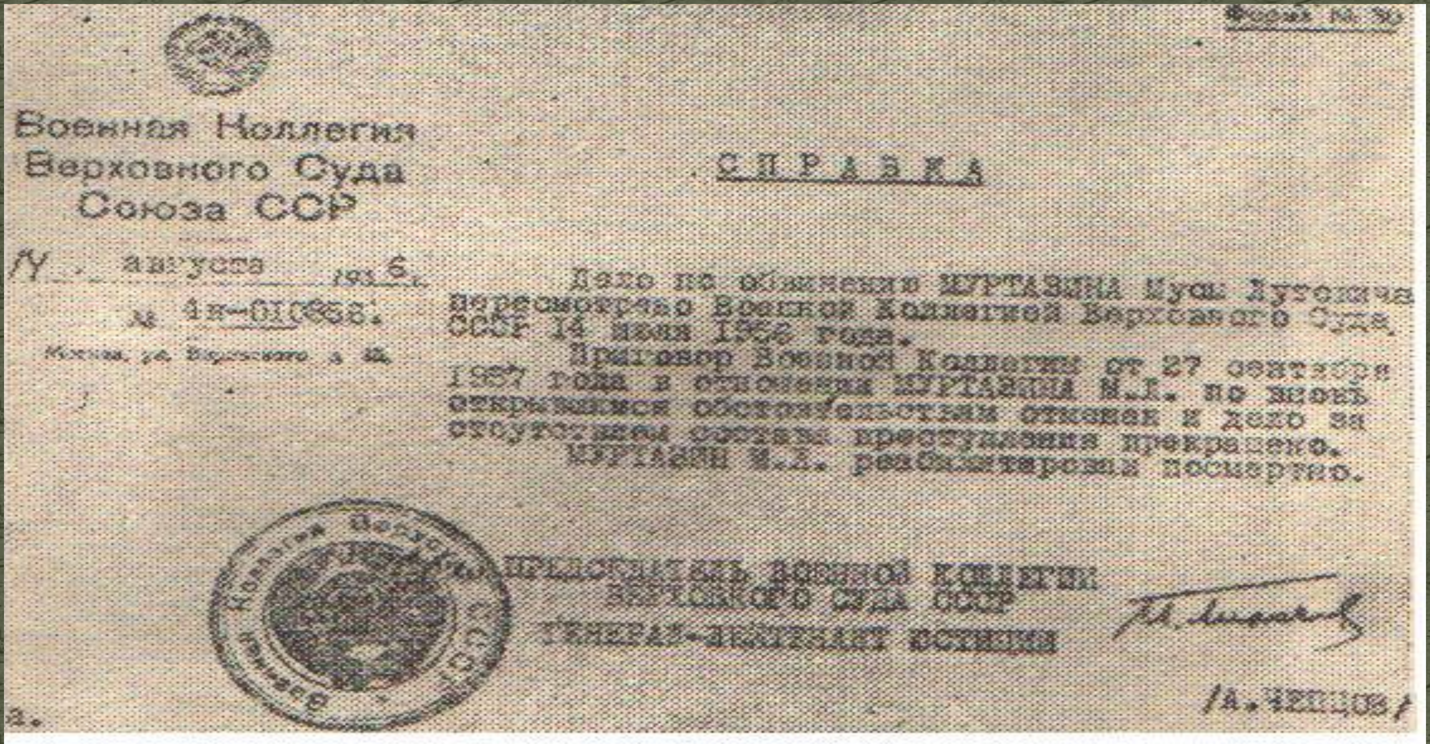

Форма № 30

Военная Коллегия
Верховного Суда
Союза ССР

14 августа 1956 г.
№ 4н-010868.

СПРАВКА

Дело по обвинению МУРТАЗИНА Муси Лутовича пересмотрено Военной Коллегией Верховного Суда СССР 14 июля 1956 года.

Приговор Военной Коллегии от 27 сентября 1937 года в отношении МУРТАЗИНА М.Л. по вновь открывшимся обстоятельствам отменен и дело за отсутствием состава преступления прекращено.

МУРТАЗИН М.Л. реабилитирован посмертно.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ВОЕННОЙ КОЛЛЕГИИ
ВЕРХОВНОГО СУДА СССР
ГЕНЕРАЛ-ЛЕЙТЕНАНТ ЮСТИЦИИ

/А. ЧЕПЦОВ/

- Данлайыҡ , милләттәштәр ,
- Халҡымдың аҫыл улын ,
- Батырҙарҙан да батыр ,
- Аҡыллы , ҡыйыу , ғорур ,
- Ҡаһарман Мортазинды ,
- Тәүәккәл Мортазинды !